

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

[Signature]

УТВЪРДИЛ:
ВАНЯ СТОЙНЕВА
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР
НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА И
РЪКОВОДИТЕЛ НА УО НА ОП НОИР 2014 - 2020

УКАЗАНИЯ

ЗА СТРАТЕГИИ ПО ПОДОДА

„ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ“

УПРАВЛЯВАЩ ОРГАН НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА

„НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ 2014 – 2020“

Настоящите указания представят необходимата информация, която местните институции и местните институции (МИП) и местните институции (МИП) да могат при изготвяне на многофазови стратегии за местно развитие при прилагане на подхода „Водено от общността местно развитие“ (ВОМР), при избор на мерки¹ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020“ (ОП НОИР).

¹ „Мерки“ по отношение на стратегията за местно развитие се съотнася към „операции“ по отношение на ОП НОИР при програмиране на изпълнението на национално ниво. В настоящия документ е използвана думата „мярка“, в съответствие със съдържанието на стратегията за местно развитие.

I.	Общи положения, стратегическа и нормативна рамки.....	3
II.	Приоритет, цели и обхват на подкрепата за ВОМР от ОП НОИР (допустими целеви групи).....	7
III.	Допустими действия по мерките в стратегията за ВОМР.....	9
IV.	Допустими получатели.....	13
V.	Категории разходи.....	14
	1. Допустими разходи.....	14
	2. Недопустими разходи.....	18
VI.	Финансова рамка.....	19
VII.	Демаркации.....	19
	1. Демаркации с други програми.....	19
	2. Демаркации с други операции в рамките на ОП НОИР.....	23
VIII.	Индикатори.....	23
IX.	Специфични указания за кандидатстване и за избор на проекти към стратегия по ВОМР от ОП НОИР.....	24
	1. Специфични указания към стратегията с мерки по ОП НОИР и проектите към тях.....	24
	2. Методика (система от критерии) за определяне на принадлежност към мапиранизиранни групи.....	29
	3. Методология за техническа и финансова оценка на проектно предложение по процедура за подбор на проекти от МИП при прилагане на мерки от ОП НОИР в стратегия за ВОМР.....	31

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ, СТРАТЕГИЧЕСКА И НОРМАТИВНА РАМКИ

През програмния период 2014-2020 г. България прилага модел за реализиране на интегриран териториален подход чрез инструментта ВОР с използване на инвестиции от Европейския социален фонд. Този модел се прилага само за райони, отговарящи на спецификите и изискванията посочени в чл. 32 до 35 от Регламент 1303/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета (Общия регламент)², свързани с планирането и прилагането на подхода ВОР, като в България Споразумението за партньорство прилага ВОР да се прилага на териториален принцип – на ниво община или група от селски общини с обхват на населението между 10 000 и 150 000 жители. Подходът ВОР се прилага в рамките на селските райони, рибарските райони и териториите със специфични характеристики, определени в Националната концепция за пространствено развитие. Ще бъде използван опитът от прилагания през периода 2007 – 2013 г. в селските райони подход ЛИДЕР. Чрез прилагане на концепцията за ВОР се търсят подходи за определяне и водене на целенасочена и интегрирана политика за съхраняване на спецификата на териториите и преолювяване на наличните разнородни проблеми. Прилагането на принципа за ВОР цели постигането на конкурентна и целесъобразност на средствата, ефективност и ефикасност при управлението им, както и гарантиране на тяхната целенасоченост. Инвестициите в реализацията на местни стратегии за развитие, разработени и изпълнявани чрез подхода „отдолу-нагоре“ гарантира хармонично и балансирано развитие и преолювяване на социалните, икономическите и териториалните различия на обхванатите територии спрямо останалата част на страната.

Финансирането чрез ОП НОИР е насочено към повишаване качеството на образователните услуги и подобряване на достъпа до образование на деца и ученици от различни маргинализирани групи (етническите малцинства, застрашени от социална

² РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент(ЕО) № 1083/2006 на Съвета

изолация и бедност поради редица фактори, деца и ученици, търсещи или получили междунационална закрила и др.), в малки населени места и трудно достъпни райони. ОП НОИР финансира многофонов стратегии на МИТ/МИРП чрез подхода БОМР допринасяйки към тематична цел 9, съгласно член 9 от Общия регламент.

Подходът БОМР в стратегии за местно развитие, прилагани от МИТ/МИРП се базира на следната нормативна рамка:

- Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент(ЕО) № 1083/2006 на Съвета и делегирани регламенти и регламенти за изпълнението му;

- Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25.10.2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, ЕВРАТОМ) № 1605/2002 на Съвета, наричан по-нататък „Регламент № 966/2012“ или Финансов регламент и делегирани регламенти и регламенти за изпълнението му;

- Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006 на Съвета и делегирани регламенти и регламенти за изпълнението му;

- Закон за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове, Обн. ДВ. бр.101 от 22 декември 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.43 от 7 Юни 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.74 от 20 Септември 2016г.;

- Постановление № 161 от 4 юли 2016 година за определяне на правила за координация между управляващите органи на програмите и местните институции групи, и местните институции рибарски групи във връзка с изпълнението на подхода „Бодено от общностите местно развитие“ за периода 2014-2020 г.

- Постановление № 162 от 5 юли 2016 година за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г.
- Постановление № 189 от 28 юли 2016 година за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за программен период 2014-2020 г.
- Европейското и национално законодателство уреждащо режим на държавни помощи, когато е приложимо.

Стратегическата рамка за прилагане на BOP от ОП НОИР на европейско ниво обхваща Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж – Европа 2020 и Обща стратегическа рамка на ЕС (вкл. като Приложение I към Регламент (ЕС) № 1303/2013).

Националните програмни документи, очертаващи приноса на ОП НОИР за подпомагане на BOP наред със самата програма, са Национална програма за развитие: България 2020 и Споразумение за партньорство на Република България, определящо помощта на Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г.

Използването на инструментите на подхода BOP се прилага при запазване на специфичните за ОП НОИР цели и приоритети, както и на хоризонталните принципи на политиката за изпълнение на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ).

При разработване и изпълнение на стратегията за BOP се прилагат съответните условия на ОП НОИР.

Водещи принципи:

1. Ефективност и ефикасност на инвестициите – избраните дейности следва да отговарят в пълна степен на целите на ОП НОИР, при най-адекватно съотношение между очакваните разходи и ползи. При избора на проекти следва да се гарантира насочване на инвестициите към най-устойчивите предложения с най-ефективно използване на ресурсите;

2. Финансиране, основано на нуждите – избраните мерки следва да отговарят на идентифицираните потребности на целевите групи;

3. Релевантност – избраните операции следва да допринасят за изпълнението на индикаторите за изпълнение и резултат, като следва да е налице ясна връзка между заложените в проекта цели, планираните за изпълнение дейности и очаквани резултати, както и съответна връзка между резултата и размера на разходите, необходими за постигането му;

4. Координиран, допълняемост и синергия – при избора на мерки следва да бъде търсена максимална координация, допълняемост и синергия с други програми и инструменти, финансирани със средства от ЕС, държавния бюджет, местния бюджет и други донорски програми.

5. Принцип на устойчиво развитие – при финансирането следва да се търси устойчивост на постигнатите резултати и дългосрочност на очакваните ефекти върху целевите групи;

6. Принцип на равните възможности – насърчаване на равните възможности за всички;

7. Избягване на двойно финансиране – при избора на мерки и времето за тяхното реализиране не е допустимо един и същи представител на целевите групи да бъдат включвани в един и същи дейности или да получават един и същи услуги, финансирани от различни източници (друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма);

8. Недопустимост на дейности – не са допустими за финансиране дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди сключването на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него.

II. ПРИОРИТЕТ, ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПОДКРЕПАТА ЗА ВОМР ОТ ОП НОИР

Подкрепата по подхода ВОМР за многофазови стратегии на МИТ/МИРТ от ОП НОИР се предоставя по приоритета ос 3 (ПОЗ) "Образователна среда за активно социално включване", Инвестиционен приоритет (ИП) 9.!! "Социално-икономическо интегриране на маргинализиран общности, като например ромите". В изпълнение на заложеното в ОП НОИР по съответната приоритетна ос и инвестиционен приоритет на свое заседание Комитетът за наблюдение (КН) на програмата прие методология и критерии за подбор на операции с наименование "Осигуряване на достъп до качествено образование в малките населени места и в трудно достъпните райони".

Специфичната цел на ОП НОИР по ИП 9.!! е: Повишаване броя на успешно интерприрани чрез образователната система деца и ученици от маргинализиран общности, включително ромите.

Основната цел на операция "Осигуряване на достъп до качествено образование в малките населени места и в трудно достъпните райони" е: подкрепа за социално включване на деца и ученици от маргинализираните групи чрез подобряване на достъпа им до качествено образование.

Специфични цели на операцията са:

- повишаване на качеството на предучилищното и училищното образование, вкл. професионалното образование, в малките населени места;
- подобряване на достъпа до предучилищното и училищното образование, вкл. професионалното образование, в малките населени места;
- намаляване броя на необходимите от образователната система, на отпаданите от училище и на преждевременно напусналите училище.

Подходът ВОМР способства за решаване на проблемите с достъпа до образование на засрашените от отпадане, както и с ефективно включване и повишаване на

Териториалният обхват при прилагане на подхода BOMP са селските райони, рибарските райони и други територии със специфични характеристики в зависимост от условията за допустимост на оперативните програми, включени в подхода. Териториите на селските райони са посочени в приложение № 3 на ИМС № 161/2016 г.

Териториалният обхват при прилагане на подхода BOMP са селските райони, рибарските райони и други територии със специфични характеристики в зависимост от условията за допустимост на оперативните програми, включени в подхода. Териториите на селските райони са посочени в приложение № 3 на ИМС № 161/2016 г.

икономическа изолация. Методиката е дадена по-долу в раздел IX.

Води до риск от ранното им отпадане от образователната система и поселяваща социално-етнокултурните им различия или териториалните особености на населеното място. Това социално-битовата им среда, ниския образователен статус на родителите им, които имат ограничен достъп до качествени образователни услуги, поради проблем в настоящата операция в по-нататъшето „маргинализирана група“ ще се включват деца и ученици, програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (OП НОИР), за целите на риск. Съгласно тази методика и с оглед специфичните цели и задачи на Оперативна изключване и на които следва да се осигури допълнителна помощ за преодоляване на този критерий) за определяне на децата и учениците, за които съществува риск от образователно г. „Министерството на образованието и науката (МОН) разработи методика (система от Споразумението за партньорство на Република България за програмен период 2014 – 2020 В съответствие с определеното за маргинализираните групи, дадено в

ВАЖНО! С цел постигане на интерпретационен ефект от проектите дейности, са допустими разходи за деца и техните родители/настойници, които не са представители на маргинализираните групи.

- Родители/настойници от маргинализираните групи, включително ромни.
  - Деца и ученици от маргинализираните групи, включително ромни;
- образование в малките населени места и в трудно достъпните райони“ :
- Допустими цели на групи по процедура „Осигуряване на достъп до качествено**

Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ).

образователните резултати на маргинализираните общности по места, отчитайки местната идентичност и местните социално-икономически проблеми, като осигурява синергия на

Подходът за използването на инструментите на БОРП се прилага на територията на селските райони, избарските райони и други територии със специфични характеристики, определени в нормативния акт по чл. 28, ал. 1, т. 2 на Закона за управление на средствата от Европейските структурни фондове (ЗВСЕДФ) – ПМС № 161/2016 г.

Включените в стратегията мерки и техниките обхват задължително следва да прозвучат от включен в стратегията подобен анализ, очертаващ необходимостта от финансиране на мерки от ОП НОИР с конкретната насоченост.

III. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ ПО МЕРКИТЕ В СТРАТЕГИИТЕ ЗА БОРП

Очакваният принос на многофоновите стратегии на МИТ/МИПТ по подхода БОРП към ОП НОИР е осигуряване на условия за ранното интегриране в образователната система на деца и ученици от маргинализирани групи, осигуряване на условия за достъп до качествено образование, подобряване на материалните условия, условия за намаляване броя на особено по етнически признак детски граждани и училища, условия за увеличаване броя на интегрираните ученици, запазване и развитие на културната идентичност и осигуряване на среда за преодоляване на негативни обществени нагласи.

За една територия се одобрява една МИТ или една МИПТ и се изпълнява една стратегия за БОРП, подкрепена от повече от един фонд и включваща финансиране едновременно от ЕЗФРСР и ЕОМДП.

Подходът БОРП не се прилага за населени места, за дейности, подпомогнати по Приоритетна ос I „Устойчиво и интегрирано гражданско развитие“ от Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. (чл. 4, ал. 5 от ПМС № 161/2016 г.).

Тези със специфични характеристики са посочени в приложение № 2 на ПМС № 161/2016 г., териториите на избарските райони на БОРП са посочени в приложение № 1 на ПМС № 161/2016 г.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Конкретно по ОП НОИР, мерките следва да попадат в обхвата на инвестиционен приоритет 9ii - Социално-икономическа интеграция на маргинализирани общности като ромите.

Мерките от стратегията за БОРП следва да допринасят за постигането на горепосочената специфична цел и инвестиционен приоритет на ОП НОИР.

При избора и формулиране на мерките в стратегията е необходимо точно и ясно да бъдат посочени следните елементи:

- съответствие на мярката с приоритета на ОП НОИР, в т.ч. цели на мярката и принос към определена специфична цел на ОП НОИР;
- съответствие на мярката с идентифицираните проблеми на територията и специфика по отношение на обхващаната територия (съгласно направените анализи);
- целева група и идентифицирани проблеми, които мярката адресира;
- допустими типове бенефициенти съгласно нуждите и анализите на територията;
- допустими дейности за реализиране на мярката, насочени към решаване на идентифицираните нужди и за постигане на целите на стратегията на МИТ/МИР;
- иновативни подходи при решаването на идентифицираните проблеми на целевите групи, включително иновативни за територията подходи (ако са идентифицирани такива);
- бюджет на мярката, финансови параметри на проектите, интензитет на финансовата помощ;
- категории допустими разходи;
- индикатори;

- период за реализиране на стратегията и продължителност на проектите;
- критерии за избор на проекти – задължителни съгласно ОП НОИР и специфични за територията, разработени от МИГ/МИПТ в стратегията.

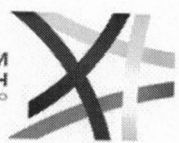
Допустими действия по проекти към мерките на стратегията от ОП НОИР

1. Дейности за подобряване на достъпа и повишаване на обхвата на децата от маргинализирани групи в системата на предучилищното образование (детски градини и училища, в които има подготвителни групи):

- привличане и включване на допълнителни педагогически специалисти и помощник-учители за работа с деца от тези групи;
- допълнително обучение по български език за децата, за които българският език не е майчин;
- взаимодействие с родители;
- допълнителна работа на педагогическите специалисти с деца от маргинализирани групи (вкл. работа през летните месеци);
- подобряване на материално-битовите условия в образователните институции, включително съвременна ИКТ оборудване и електронни образователни продукти;
- осигуряване на транспорт и хранене, когато това не се финансира от държавния или общинския бюджет;
- други действия, включени в общински програми със сходен характер.

2. Дейности за подобряване на достъпа и повишаване на мотивацията на ученици от маргинализирани групи за включване в системата на професионалното образование:

- осигуряване на ученическо общежитие (където е възможно);
- осигуряване на хранене в професионалните гимназии;
- осигуряване на транспорт от местоживее до професионално училище и обратно;
- закупуването на учебници, учебни пособия и материали;
- допълнително обучение за ученици с образователни затруднения;
- подобряване на материално-битовите условия в професионалните гимназии и ученическите общежития, в които са настанени деца учащи в професионални

Гимназии, включително закупуване на съвременна ИКТ и оборудване за провеждане на практически обучение;

- допълнителна работа на педагогическите специалисти с ученици от маргинализирани групи (включително през лятото);
- провеждане на информационни кампании за включване в системата на професионалното образование сред родителите и децата от маргинализираните групи.

3. Дейности за подобряване на достъпа до училищно образование и намаляване на процента на учениците от маргинализирани групи, преживяващи напущане в системата:

- допълнително обучение за преодоляване на образователни трудности;
- привличане и включване на допълнителни педагогически специалисти и помощник-учители за работа с ученици от тези групи;
- взаимодействие с родители;
- допълнителна работа на педагогическите специалисти с ученици от маргинализирани групи (вкл. за обхващането им в системата на образованието и за предотвратяване на преживяването им напущане);
- хранене в училищата;
- закупуване на учебни материали и пособия;
- подобряване на материално-битовите условия в училищата, включително закупуване на ИКТ;
- други дейности, включени в общински програми със сходен характер.

4. Насърчаване обхващането и съвместните изяви между деца/ученици от маргинализирани и не маргинализирани групи, обучаващи се в различни образователни институции на територията на населеното място чрез допълнителни образователни услуги (вкл. през летните месеци).

IV. ДОПУСТИМИ ПОЛУЧАТЕЛИ

Допустимите получатели (бенефициенти, кандидати) по мерките следва да са от списъка на допустими бенефициенти (типове бенефициенти) на ОП НОИР по инвестиционен приоритет 9.!! „Социално-икономическо интегриране на маргинализиранияте общности, като например ромите“. За допустими бенефициенти се посочват само тези видове организации, които могат целесъобразно и обосновано да извършат дейностите.

Местните инициативни групи/местните инициативни партньорски групи (МИГ/МИПГ) не са допустими бенефициенти по ОП НОИР.

Партньорите като вид организации следва да съвпадат с тези, посочени като допустими бенефициенти в ОП НОИР, ИТ 9.!!.

По подхода за използването на инструментите на БОР по ОП НОИР допустимите получатели са:

- Общини;
- Детски градини;
- Училища;

Допустими партньори :

- Общини;
- Детски градини;
- Училища;

- Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) в обществена полза, съгласно Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ).

ВАЖНО! Допустимите получатели/партньори следва да имат селскише и адрес на управление на територията на действие на МИГ/МИПГ и да реализират проектите си към стратегията по подхода БОР на същата територия.

V. КАТЕГОРИИ РАЗХОДИ

1. Допустими разходи

Предвидените разходи са в съответствие с разпоредбите на Регламент 1303/2013, Регламент 1304/2013, Регламент 966/2012, ЗУЕСИФ, ПМС № 189/2016 г., ПМС 161/2016 г., ПМС 162/2016 г.

Допустимите разходи се определят на база на изискванията на Глава 5, Раздел I от ЗУЕСИФ, приложимите подзаконовни нормативни актове и национално законодателство и разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета.

Съгласно чл. 57, ал. 1 от ЗУЕСИФ разходите се считат за допустими, ако са налице едновременно следните условия:

1. Разходите са за дейности, съответстващи на критериите за подбор на операции и се извършват от допустими бенефициенти съгласно съответната програма по чл. 3, ал. 2 от ЗУЕСИФ;

2. Разходите попадат във включени в документите по чл. 26, ал. 1 от ЗУЕСИФ и в одобрения проект категория разходи;

3. Разходите са за реално доставени продукти, извършени услуги;

4. Разходите са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство;

5. Разходите са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система;

6. За направените разходи е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на чл. 25 от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията от 3 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ОВ, L 138/5 от 13 май 2014 г.) и са спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

7. Разходите са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи, ако е приложимо.

Доколкото друго не е предвидено, разходите са допустими, ако са платени в срока за допустимост на разходите за съответния програмен период.

ВАЖНО! С цел постигане на интерпретационен ефект от проектите дейности, са допустими разходи за деца и техните родители/настойници, които не са представители на маргинализираните групи.

I. Разходи за персонал/участници в изпълнение на дейностите

1. Разходи за възнаграждения (включително допълнително материално стимулиране), както и осигурителните и здравноосигурителните вноски за сметка на осигурителя съгласно националното законодателство.

2. Разходи за командировки, съгласно Наредбата за командировките в страната.

2.1. Разходи за „пътни“ на персонала, включен в точка 1.

2.2. Разходи за „дневни“ на персонала, включен в точка 1.

2.3. Разходи за „квартирни“ на персонала, включен в точка 1.

2.4. Пътни разходи за лица от допустимите целеви групи. (извън случаите, в които е предоставен организиран транспорт).

II. Разходи за материали

1. Разходи за канцеларски материали и офис консумативи.

2. Разходи за дидактически материали (учебна литература, помагала, учебни и спортни пособия и др.).

3. Разходи за оборудване и обслужване (активна на стойност под прага на същественост).

4. Разходи за гориво (за служебен транспорт на организацията-бенефициент за изпълнение на дейности по проекта).

III. Разходи за услуги

1. Разходи за организиран транспорт при изпълнение на дейностите по проекта, където е приложимо.

2. Режимни разходи за помещенията, в които ще се изпълняват дейности по проекта (разходи за електрически ток, студена вода, отопление, почистване и др.).

3. Разходи за изграждане на образователна ИКТ среда (окабеляване на стаи/кабинети, свързаност на сървър с компютри в мрежа и др.) в училищата и детските градини.

4. Разходи за застраховки за лица от допустимите целеви групи, където е приложимо.

5. Разходи за хранене в детските градини и училищата.

6. Разходи за информация и комуникация.

IV. Разходи за провеждане и участие в мероприятия

1. Разходи за организиране и провеждане на мероприятия за лица от целевите групи.
2. Разходи за участие в мероприятия на лица от целевите групи.

V. Непреки разходи

1. Разходи за възнаграждения на екипа за организация и управление на проекта, включително осигурителните и здравно-осигурителните вноски за сметка на осигурителя съгласно националното законодателство.

2. Разходи за командировки на екипа за организация и управление на проекта, съгласно Наредбата за командировките в страната.

3. Разходи за канцеларски материали и офис консумативи.

4. Режимни разходи при ползване на офис за администриране на проекта (разходи за електрически ток, студена вода, отопление и др.).

5. Разходи за наем на офис за администриране на проекта.

ВАЖНО! След утвърждаване на Национални методологии за определяне размера на сумите по формите, посочени в чл.55, ал.1, т.2-4 от ЗУСЕСИФ - "опростено отчитане на разходите", в условията за кандидатстване ще бъде описано за кои от допустимите категории разходи ще се прилага опростеното отчитане.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ИНВЕСТИЦИОННИ ОСИГУРЕНИЯ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕК

2. Недопустими разходи:

- разходи, финансирани по други операции, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, от бюджета на Общността или от друга донорска програма за едни и същи дейности;

- глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на спорове;

- комисионните и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута;

- разходи за възстановим ДДС;

- закупуване на дълготрайни материални активи – нови и втора употреба;

- разходите за гаранции, осигурени от банка или от друга финансова институция;

- лихви по дългове, с изключение на свързаните с безвъзмездна финансова помощ;

- предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;

- разходи за закупуване на инфраструктура, земя и недвижимо имущество;

- разходи за консултантски услуги, свързани с подготовката и/или попълването на

документите за кандидатстване за финансова подкрепа.

На основание на чл. 57, ал. 2 от ЗУСЕСИФ не са допустими разходи за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него.

ММТ/ММТ гарантира за всяка процедура за подбор на проекти изпълнение на изискванията по отношение на допустимите/недопустимите за финансиране категории разходи чрез замяне на съответните проверки. Разходите трябва да съответстват на избраните мерки и целите на стратегията по подхода BOM при спазване на посочените по-горе изисквания.

При предоставяне на безвъзмездна финансова помощ под внимание се взимат само „допустимите разходи“.

В Условието за кандидатстване МИП/МИПТ посочват условията за
допустимост на разходите в съответствие с избраните мерки в стратегията по подхода
БОМР.

VI. ФИНАНСОВА РАМКА И ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ПРОЕКТИТЕ

Максималният размер на общия публичен принос от ОП НОИР в една
многофундова стратегия на МИП/МИПТ е 500 000 евро или 977 915 лв.

Максималният размер на допустимите разходи за един проект към стратегия за
БОМР, който може да бъде предоставен на бенефициент от ОП НОИР е 200 000 евро или
391 166 лв.

Минималният размер на допустимите разходи за един проект към стратегия за
БОМР, който може да бъде предоставен на бенефициент от ОП НОИР е 50 000 лв.

Интензивният на помощта е 100% - не се изисква съфинансиране от страна на
бенефициентите с проекти по мерките от ОП НОИР в стратегията за БОМР на МИП/МИПТ.
Период за прилагане на стратегия за БОМР с мерки от ОП НОИР: 2017 – 2023 г.

Продължителност на проектите, финансиранни по стратегия за БОМР от ОП
НОИР, е повече от три години за всеки отделен проект.

VII. ДЕМАРКАЦИЯ

1. Демаркация с други програми

Демаркацията на ОП НОИР 2014 – 2020 г. с други програми е подробно уредена в
Раздел 8. „Координираща между фондовете, ЕЗФРСР и ЕФМДП и координираща с други
инструменти за финансиране, национални и на Съюза, както и с ЕИБ“.

В точка 8.1. от този раздел „Координираща с други фондове на ЕСИФ (ЕФРР, ЕОФ,
Кохезионен фонд, ЕЗФРСР, ЕФМДП) са представени демаркацията и допълняемостта на

ОП НОНР с ОПРЧР, ОПНК, ОПРР, ОПОС, ОПД/У, ОПТТИ, ПРСР, ЕФМДР и Ппоррами, сфинансирани по цели „Европейско темпорално сътрудничество“.

В точка 8.2. от този раздел „Кооперация“ с други инструменти на ЕС (Хоризонт 2020, Life+, инструментът за съвръзване на Европа, програма за конкурентоспособност на МСП, Еразъм, и др. са определени демаркациите с цитираните инструменти на ОИ НОИР.

Специално внимание при подхода BOMP отделяме на демаркация и допълняемост между ОП НОИР и ОП РПР, т.к. те имат редица пресечни точки, а именно:

- финансират се от ЕСФ,
- имат идентични инвестиционни приоритети – ИП 9.!! на ОП НОИР и ИП 2.1. на ОП РР,
- допринасят за постигане на цели, заложени в редица рамкови и стратегически документи (Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020); Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г.; Националната стратегия в областта на миграцията, убежището и интеграцията (2011-2020) и др.

Демаркацията между ОН НОИР и ОП РПР при прилагане на подхода БОМР в многофоновите стратегии на МИТ/МИПТ следва да бъде следната:

A. Демаркани по кандидат с проект по старети за BOMF

ОП НОИР ще подкрепя кандидатите само от сферата на образователната система – детски градини, училища (вкл. професионални училища) и общини.

ОП РРР покрива канџилати катo: доставчици на социални и здравни услуги; общини и райони на обштини; организации, преоставачи посреднически услуги; обучителни организации изврш формалното образование; центрове за информатика и професионално ориентиране изврш формалното образование; читаишца; неправителствени организации (НПО); социални предпријатия и кооперации на хора с уврежлания; перистрипирани полерени на редовноведланията.

Допустимите бенефициенти по ОП НОИР кандидатстват само с едно проектно предложение по ИП "Социално-икономическо интегриране на маргинализираните общности като пример помите" към стратегия за БОР.

Б. Демаркация по дейности

ОП НОИР ще подкрепя дейности по проекти на допустими кандидати, осъществявани в рамките на самия образователен процес и съпътстващите допълнителни дейности в образователните институции; дейности за подобряване на образователната среда – обзавеждане и оборудване за нуждите се училища, осигуряване на консултативни, материали, техника за занимателни, развлекателни, спортни, библотеки и ИКТ дейности; дейности, улесняващи достъпа до образование на маргинализираните общности, като транспорт и хранене, където е приложимо; дейности за насърчване на родителите като преки участници в образователния и възпитателния процес на поддържащите; дейности, подкрепящи преодоляване на негативни обществени нагласи спрямо маргинализираните групи; дейности за съместни инициативи за различните етноси за подобряване отпадането от предучилищното, училищното и професионалното образование в селските и рибарските райони и териториите със специфични характеристики.

ОП РРР ще подкрепя дейности, предоставящи "социален пакет" за маргинализираните целеви групи и извън тях, които са извън обхвата на образователния процес и неотменно съпътстващите го допълнителни дейности в образователната система.

Демаркацията по дейностите е необходима за всеки бенефициент и всеки проект съгласно изискванията на двете програми. При икономични дейности по двете програми МИП/МИПТ задължително отчитат специфичните критерии за избор на проекти по ОП НОИР и съответно по ОП РРР, като при покана за проекти по стратегията за БОР се определя кои дейности от коя програма ще се финансират, според допустимите кандидати, партньорството и принципа на проверка за двойно финансиране.

В. Демаркация по място на изпълнение

Съгласно нормативната рамка, стратегията за БОР и проектите, финансирани по тях, се изпълняват на териториите на МИТ/МИР. В тази връзка за целите на демаркацията между ОП НОИР и ОП РЧР по този принцип е задължително разграничението, че дейността на териториите на детските градини и училища, както и на центровете за подкрепа за личностното развитие се финансират само от ОП НОИР. Дейности на допустимите бенефициенти, осъществявани извън териториалния обхват на детски градини, училища и центрове за подкрепа на личностното развитие, задължително следва да са присъщо необходим за постигане на целите на проектите, стратегията за БОР и ОП НОИР и категорично обосновани в проектното предложение. Допустимите кандидати следва на база анализ да са обосновали и избрали кои дейности и проекти ще се финансират по ОП НОИР и кои по ОП РЧР. Дейностите, част от образователния процес в детските градини и училищата, в т.ч. превенция на отпадането от училище и др., ще бъдат подкрепени по линия на ОП НОИР, услуги за подобряване достъпа до заетост, социални и здравни услуги, мерки за преодоляване на негативни стереотипи и развитие на местни общности ще се подкрепят по ОП РЧР.

Дейностите по ОП НОИР се изпълняват само в населени места от териториите на МИТ/МИР, съгласно чл. 4 на ПМС № 161 от 4 юли 2016г. за определяне на правила за координация между управляващите органи на пропратите и местните инициативни групи, и местните инициативни общински групи, във връзка с изпълнението на Подхода „Бодено от общностите местно развитие“ за периода 2014 – 2020 г. и Приложения 1, 2 и 3 към него за ридарски, селски райони и територии със специфични характеристики, в зависимост от условията за достъпност на ОП НОИР.

ВАЖНО! Демаркацията между ОП НОИР и ОП РЧР вървя едновременно по всички изборени по-горе демаркационни линии.

ОПРАТНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕК

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУЖИМ И
ИНВЕСТИЦИОННИ СЪЮЗОВЕ

2. Демаркации с други операции в рамките на ОП НОИР

Демаркации между операциите в рамките на ПО 3 от ОП НОИР:

Разграничителното условие за кандидати с проекти по стратегия за БОРР е, че Бенефициенти и партньори, изпълняващи проекти по националните планове за операции BG05M2OP001-3.002 "Образователна интерпрация на учениците от етническите малцинства и на учениците, търсещи или получили междунационална закрила" на ОП НОИР и операция BG05M2OP001-3.001 "Подкрепа за предучилищното образование и подготовка на деца в неравностойно положение" при кандидатстване с проекти по настоящата операция следва да представят дейности, които не съпадат с дейностите по одобрените проекти по горепосочените две операции, или да гарантират, че участниците от целевите групи в проектите са различни, ако проектите се изпълняват в периода на изпълнение.

Бенефициенти по операцията, изпълнявана съвместно с МТСИ и МРРБ "Интерпрация мерки за подобряване достъпа до образование", при кандидатстване с проекти по настоящата операция следва да представят дейности, които не съпадат с дейностите по настоящата операция, или да гарантират, че участниците от целевите групи, в проектите са различни, ако проектите се изпълняват в периода на изпълнение.

В проектите към стратегия за БОРР по ОП НОИР следва да е посочено какви приходи проекти на бенефициентите/партньорите допринасят и надграждат, спазвайки изискванията за демаркации и допълняемост, независимо по какви национални или междунационални програми или инструменти са реализирани, вкл. по линия на националния бюджет чрез Центъра за образователна интерпрация на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОН/УЕМ).

VIII. ИНДИКАТОРИ (ПОКАЗАТЕЛИ)

При определяне на индикаторите към всяка от мерките в стратегията и в проектите е необходимо да се вземе предвид следното:

➤ Индикаторите за изпълнение отразяват включените в марката и в проектите целеви групи.

Задължителен индикатор за изпълнение по мерките от ОП НОИР в стратегията и в проектите :

- Брой деца, ученици и младежи от маргинализирани общности (вкл. роми), участващи в мерки за образователна интеграция и рехабилитация.

➤ Индикаторите за резултат следва да отразяват цялото очаквано въздействие върху целевите групи (по съответната специфична цел, съобразно планираното въздействие върху целевите групи чрез избраните дейности)

Задължителен индикатор за резултат по мерките от ОП НОИР в стратегията и в проектите:

- Брой деца, ученици и младежи от етнически малцинства (вкл. роми), интегрирани в образователната система.

В зависимост от спецификата на марката, в нея могат да бъдат включени допълнителни индикатори за изпълнение и за въздействие, като те следва да са съобразени с целевата група и очаквания резултат за тях и спецификата на територията, изведена от анализите.

IX. СПЕЦИФИЧНИ УКАЗАНИЯ ЗА КАПИТАЛОВАНЕ И ЗА ИЗБОР НА ПРОЕКТИ КЪМ СТРАТЕГИИ ПО ВОМР ОТ ОП НОИР

1. Специфични указания към стратегията с мерки по ОП НОИР и проектите към тях

Стратегиите по подхода ВОМР на МИГ/МИП, които включват мерки по ОП НОИР задължително отразяват в тях специфичните за програмата характеристики – цели, приоритети и хоризонтални принципи на политиката за изпълнение на ЕСИФ, както и

настоящите Указания.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

ДЕМАРКАЦИЯ

С цел постигане на изискването за демаркация – раздел 8 от ОП НОИР и раздел VII от настоящите Указания при разработване на многофондовите стратегии МИТ/МИРП следва да отрази демаркационните линии.

ВАЖНО! Демаркацията между ОП НОИР и ОП РЧР върви едновременно по всички изброеви в настоящите Указания демаркационни линии.

В стратегията си МИТ/МИРП следва да отрази изискване за демаркация и допълняемостта относно проекти в рамките на ОП НОИР. (Раздел VII от настоящите Указания).

Допустимите кандидати с проекти към одобрени за финансиране многофондови стратегии за ВОМР кандидатстват само с едно проектно предложение по настоящата операция.

ПОДБОР НА ПРОЕКТИ КЪМ СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР

Процедурата за подбор на проекти към стратегия за ВОМР се осъществява от МИТ/МИРП, съгласувано с УО на ОП НОИР и утвърдени условия за кандидатстване и др. Документи съгласно чл. 42 от ПМС № 161/2016 г., в т.ч. специфични критерии, предвидени в одобрените стратегии за ВОМР. Подборът на проекти към стратегия за ВОМР е в съответствие с указанията на УО на ОП НОИР, изготвени за прием на проекти съгласно чл. 37 от ПМС № 161/2016 г. Указанията за прием на проекти от УО на ОП НОИР включват изискванията към кандидатите и проектите, които ще се финансират от ОП НОИР в рамките на стратегията, методология и критерии за подбор на проектите и условия за изпълнение на проектите.

Процедурата за подбор на проекти към стратегия за ВОМР, изготвена от МИТ/МИРП е съгласно **Минималните изисквания**, изготвени от Централното координационно звено

(ЦКЗ) в изпълнение на чл. 41, ал. 2 от ПМС № 161/04.07.2016 г и съгласуване с УО на ОП НОИР.

Стратегиите по подхода ВОР на МИТ/МИР с мерки по ОП НОИР задължително при процедурата за подбор на проекти се съобразяват с Указания за прилагане принципа на екологична устойчивост в контекста на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.

Подаването на проектни предложения, както и процесът по оценка от МИТ/МИР се провежда в Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН 2020).

ВАЖНО: МИТ/МИР в своите стратегии за ВОР задължително определят специфични критерии за подбор на проекти, като прилагат общите критерии за оценка на проектни предложения по ОП НОИР – методология за техническа и финансова оценка.

ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ

ВАЖНО!

1) Дейностите по операцията трябва да се изпълняват в образователни институции, в които има деца и ученици от маргинализирани групи.

2) Допустимите дейности следва да се изпълняват за първи път или да имат допълващ и/или надграждащ ефект, спрямо подобни дейности, финансирани от националния бюджет, бюджета на ЕС и други донорски програми.

ИЗСКЪВАНИЯТА КЪМ ДОПУСТИМИТЕ КАНДИДАТИ И ПАРТНЬОРИ

Конкретните изисквания за допустими бенефициенти и партньори се разписват от МИТ/МИР в стратегията за ВОР, съгласно изискванията на ОП НОИР – Указания за ВОР и критерии за оценка на проектни предложения, като процедурата за подбор на проекти по стратегията за ВОР се съгласува от МИТ/МИР с УО на ОП НОИР.

ВАЖНО! МИТ/МИРТ са недопустими кандидати с проекти по този приоритет на ОП НОИР.

Партньорството е задължително за допустимите бенефициенти.

Водещата организация и партньорите, (вкл. ЮЛНЦ), задължително подписват Споразумение за партньорство, в което детайлно описват ролята и задълженията на водещата организация и партньорите, както и начина на избор на всеки партньор по проекта.

Всички проекти задължително се осъществяват съгласувано с Общинските планове за интерация на ромите на територията на общината и други стратегии, планове и програми, изпълнявани на територията на съответната община в обхвата на стратегията за БОР на МИТ/МИРТ.

ДОПУСТИМИ ПАРТНЬОРИ

Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) в обществена полза, съгласно Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ), регистрирани и действащи на територията на МИТ/МИРТ най-малко 12 месеца преди крайния срок за подаване от МИТ/МИРТ на стратегия за БОР с многофонов финансов анализ. В ползата си на партньори, ЮЛНЦ могат да изразходват средства само за дейности, които имат нестопански характер.

ДОПУСТИМИ ЦЕЛЕВИ ГРУПИ И ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ

ВАЖНО! С цел постигане на интеракционен ефект от проектите дейности, са допустими разходи за деца и техните родители/настойници, които не са представители на маргинализираните групи.

ВАЖНО! След утвърждаване на Национални методологии за определяне размера на сумите по формите, посочени в чл.55, ал.1, т.2-4 от ЗУСЕСИФ - „опростено отчитане на разходите“, в условията за кандидатстване ще бъде описано за кои от допустимите категории разходи ще се прилага опростеното отчитане.

СЪОТВЕТСТВИЕ С НОРМАТИВНАТА УРЕДБА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА ДЪРЖАВНАТА ПОМОЩ

ВАЖНО! МИГ/МИРТ съгласува Условието за кандидатстване за съответствие с приложимите правила за държавни помощи по реда на чл. 3, т.1. от Наредба № 4 от 22.07.2016 г. за определяне на реда за съгласуване на проектите на документи по чл. 26, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ).

Предоставяната по настоящата процедура безвъзмездна финансова помощ (БФП) не представлява държавна помощ (ДП) по смисъла на чл. 107 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) съгласно съдебна практика на Европейския съд и Съобщение на Европейската комисия от юли 2016 г. относно понятието за държавна помощ, посочено в Член 107, параграф 1 от ДФЕС, обществено образование, организирано в рамките на националната образователна система, финансирано и контролирано от държавата, се счита за неикономическа дейност.

Когато бенефициентите/партньорите, частни детски градини и училища по Закона за предучилищното и училищно образование и НПО по ЗЮЛНЦ в обществена полза, осъществяват и икономическа дейност, те следва да водят аналитична счетоводна отчетност, която едновременно да разграничава икономическата от неикономическата дейност.

Допустимите партньори-юридически лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ) за общественоползна дейност, когато извършват допълнителна стопанска дейност съгласно чл. 3 от ЗЮЛНЦ следва да имат разграничение на двата вида дейност отразени в устава или учредителния акт и годишните счетоводни отчети. ЗЮЛНЦ следва да докажат, че приходите от определената стопанската дейност (свързана с основната дейност) се използват за постигане на целите на сдружението, не разпределят печалба, имат аналитична счетоводна отчетност на неикономическата от икономическата дейност, видно от устав/учредителен акт, възприетата счетоводна политика и годишни финансови отчети.

ВАЖНО! Доставящите на стоки и услуги, необходими за реализиране на дейностите по мярката ще бъдат избирани по реда на Закона за обществените поръчки или на Глава Четвърта от Закона за управление на средствата от Европейския съюз и съответната подзаконова нормативна уредба, въз основа на открити, прозрачни и нелиберални процедури.

2. Методика (система от критерии) за определяне на принадлежност към маргинализираните групи

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г. (ОП НОИР) подкрепя достъпа до качествено образование на маргинализираните групи по Приоритетна ос 3 (ПО 3) „Образователна среда за активно социално приобщаване“, Инвестиционен приоритет 9.!! „Социално-икономическо интегриране на маргинализираните общности като на пример помите“.

В съответствие с определението за маргинализираните групи, дадено в Споразумението за партньорство на Република България за програмен период 2014 – 2020 г. (СП), Министърството на образованието и науката (МОН) разработи методика (система от критерии) за определяне на децата и учениците, за които съществува риск от образователно изключване и на които следва да се осигури допълнителна помощ за преодоляване на този риск.

Съгласно целите и спецификите на ОП НОИР, както и на операционната „Осигуряване на достъп до качествено образование в малките населени места и в трудно достъпни райони“ за прилагане на подхода „Водено от общностите местно развитие“ (ВОМР) методиката обхваща критерии, базирани на четири групи фактори, които може да бъдат определени като рискови, съгласно работното определение за маргинализираните групи от СП:

- Първа група: Образователен статус на родителите/настойниците;
- Втора група: Социално-икономически характеристики на семейството;
- Трета група: Териториални особености;
- Четвърта група: Етнокултурни характеристики.

Критерии за определяне на принадлежност към маргинализирани групи за цели на ОП НОИР, включително за операцията по подхода БОМР

Образователен статус на родителите	Социално-икономически характеристики	Териториални особености	Етнокултурни характеристики
Майката на детето има завършено най-много основно или по-ниско образование	Поне единият от родителите на детето е безработен ¹	Детето живее в село или в обособен квартал в града, характеризиращ се с незадоволителна инфраструктура ²	Майчиният език на детето е различен от българския
Башата на детето има завършено най-много средно или по-ниско образование	Работата на поне единия от родителите на детето изисква постоянно отсъствие от дома ³	Липса в селото или в обособения квартал в града, където живее детето, на детска градина (ако е от 3-до 7-годишна възраст) или училище (ако е от 7-до 18-годишна възраст)	
	Лоши битови условия в дома на детето ⁴		
	Детето е настанено за отглеждане в семейство на роднини и близки по реда на Закона за закрила на детето		

1. Лице на 18 и повече навършени години, регистрирано в бюро по труда

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

2. Инфраструктура, характеризираща се с липса (или наличие на нефункционираща) на Вук, електро-, топлина, комуникационна инфраструктура
3. Отсъствие за 30 или повече последователни дни, за поне 3 периода (независимо дали са последователни или не) в рамките на една календарна година
4. Липса на обикновена жилищна, която се характеризира с липсата на поне една от изброяваните характеристики: електрификация, водоснабдяване или канализация.

Методиката за определяне на принадлежност към маргинализираните групи за целите на ОП НОИР предвижда следното класифициране:

- Когато дете отговаря на поне 4 от 9-те критерия, то се счита за представител на маргинализирана група за населени места до 20 000 жители.
- Когато дете отговаря на поне 5 от 9-те критерия, то се счита за представител на маргинализирана група за населени места над 20 000 жители.

3. Методология за техническа и финансова оценка на проектно предложение по процедура за подбор на проекти от МИП при прилагане на мерки от ОП НОИР в стратегия за БОМР

В своите стратегии за БОМР МИП/МИПТ задължително при избора на проекти по мерки от ОП НОИР прилагат методологията, представена от ВО на портамата. В изпълнение на чл. 37 от ИМС № 161/2016 г. ВО на ОП НОИР изготвя указания за прием на проекти. Задължително е в стратегията си МИП/МИПТ да разпизват допълнително специфични критерии при избора на проекти, които отразяват местната идентичност на идентифицираните нужди и избрани приоритети.

МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТИ ОТ МИП ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПОДБОР НА ПРОЕКТИ ОТ ОП НОИР В СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА МЕРКИ ОТ ОП НОИР В СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР

Раздел		Брой точки
1. ФИНАНСОВ, ТЕХНИЧЕСКИ И АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ		МАКСИМУМ 20
1.1. Опит на кандидатите и партньорите в управлението на проекти и/или в сферата на заложените дейности		МАКСИМУМ 5
Реализирани повече от един проект, сходни по тип и обхват с настоящето проектно предложение, осъществени в партньорство, с видими и устойчиви резултати	5	
Поне един осъществен проект, сходен по тип и обхват с настоящето проектно предложение	3	
Поне 1 година опит в изпълнението на дейности, подобни на тези, включени в настоящето проектно предложение	1	
1.2. Опит на екипа за управление на проекта/ Поотделно се оценява опитът на всеки един от членовете на предложения екип като сборът от отделните оценки се дели на броя на членовете на предложения екип		МАКСИМУМ 5
Екипът за управление на проекти има повече от 3 години опит в сходни проекти и дейности	5	
Екипът за управление на проекти има повече от 1 година опит в сходни проекти и дейности	3	
Екипът за управление на проекти има по-малко от 1 година опит в сходни проекти и дейности	1	
1.3. Финансови възможности за реализиране на проекта		МАКСИМУМ 10
Кандидатът и партньорите разполагат с добри финансови възможности на база годишни финансови отчети за последните две години на стойност равна или по-висока от исканото финансиране и/или са изпълнявали проекти с бюджет от 100 000 до 200 000 евро	10	
Кандидатът и партньорите разполагат с добри финансови възможности на база годишни финансови отчети за последните две години на стойност равна или по-висока от исканото финансиране и/или са изпълнявали проекти с бюджет от 20 000 до 100 000 евро	6	
Кандидатът и партньорите разполагат с добри финансови възможности на база годишни финансови отчети за последните две години на стойност равна или по-висока от исканото финансиране и/или са изпълнявали проекти с бюджет до 15 000 евро	2	
2. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ И ОПТИМИЗАЦИЯ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО		МАКСИМУМ 40
2.1. Съответствие и принос на проектното предложение към ОП НОИР		МАКСИМУМ 10
2.1.1. Проектното предложение напълно съответства на целите на конкретната операция на ОП НОИР и допринася за постигането им	10	
2.1.2. Проектното предложение частично съответства на целите на конкретната операция на ОП НОИР и допринася за постигането им	6	
2.1.3. Проектното предложение слабо съответства на целите на конкретната операция на ОП НОИР и допринася за постигането им	2	
2.2. Проектното предложение е ясно съответства на целите на конкретната операция на ОП НОИР и приноса му за постигането им не е достатъчно добре обосноваван		МАКСИМУМ 5

33

образователно изключване и на които следва да се осигури допълнителна помощ за преодоляване на този риск		
2. Целевите групи имат числови стойности		
3. Целевите групи попадат в обхвата на операцията и работата на избраните партньори		
Два от горните критерии са изпълнени		3
Един от горните критерии е изпълнен		1
3. УСТОЙЧИВОСТ		
3.1. Мултиплициращ ефект		МАКСИМУМ 10
1. Проектът предпоставя възможност за мултиплициране и подобряване на стойност към съществуващи дейности и услуги		5
2. Проектът предпоставя механизъм за мултиплициране – сред други групи, територии, бенефициентни/партньори		МАКСИМУМ 5
3. Предвидените дейности за информираност и публичност допринасят за мултиплициращ ефект от проекта		3
Два от горните критерии са изпълнени		1
Един от горните критерии е изпълнен		3
3.2. Резултати		
1. Финансова устойчивост след приключване на проекта		МАКСИМУМ 5
2. Институционална устойчивост след приключване на проекта		5
3. Устойчивост на въздействието върху целевите групи след приключване на проекта		3
Два от горните критерии са изпълнени		1
Един от горните критерии е изпълнен		3
4. БЮДЖЕТ		
4.1. Логическа обвързаност, целесъобразност и ефикасност на разходите		МАКСИМУМ 30
4.1.1. Налице е пълна логическа обвързаност на разходите с дейностите и насоченост към постигане на резултатите		10
4.1.2. Налице е частична логическа обвързаност на разходите с дейностите и насоченост към постигане на резултатите		6
4.1.3. Налице е слаба логическа обвързаност на разходите с дейностите и насоченост към постигане на резултатите		2
4.2. Разходите са реалистични и съобразени с пазарните цени		МАКСИМУМ 10
4.2.1. Планираните разходи са съобразени с количеството, качеството и своевременното изпълнение на дейностите за постигане на резултатите по пазарни цени		10
4.2.2. Планираните разходи са съобразени с дейностите и резултатите без да отразяват динамиката в пазарните цени		6
4.2.3. Планираните разходи са съобразени с пазарните цени, без да отразяват количеството и качеството на заложените дейности и резултати		2
4.3. Разходите спазват принципите за ефективност		МАКСИМУМ 10
4.3.1. Заложените разходи са планирани за постигане на оптимален ефект на единица разход спрямо заложените цели		10
4.3.2. Заложените разходи са планирани за постигане на добър ефект на единица разход спрямо заложените цели		6
4.3.3. Заложените разходи са планирани за постигане на задоволителен ефект на единица разход спрямо заложените цели		2
ОБЩ МАКСИМАЛЕН БРОЙ ТОЧКИ		100

ВАЖНО! При извършване на техническата и финансова оценка оценителите задължително отразяват мотивите си за присъдения брой точки по всеки един от критериите. Точки "0" се присъждат когато не е изпълнено нито едно от посочените изисквания/критерии.

- МИНИМУМ ТОЧКИ ЗА РАЗДЕЛ 4. БЮДЖЕТ: 20
  - МИНИМУМ ТОЧКИ ЗА РАЗДЕЛ 3. УСТОЙЧИВОСТ: 5
  - МИНИМУМ ТОЧКИ ЗА РАЗДЕЛ 2. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ И ОПРАВИДАНЯ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО: 25
  - МИНИМУМ ТОЧКИ ЗА РАЗДЕЛ 1. ФИНАНСОВ, ТЕХНИЧЕСКИ И АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ: 10
  - МИНИМУМ ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ: 60
- КЛАСИРАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ФИНАНСИРАНЕ ПРИ СЛЕДНИТЕ УСЛОВИЯ:**

